

Pogajanja o Katangi na novem področju

Združene države skušajo pripraviti pot za sporazum preko stikov z Rudarsko unijo, lastnico katanških rudnikov.

WASHINGTON, D. C. — Državno tajništvo je do sedaj pogajalo največ važnosti na sporazumu med predsednikom centralne vlade Adulo in Čombejem iz Katange. Ta dva nista glavni in odločilni osebnosti v kongoški tragediji. O usodi Konga bodo verjetno odločali tisti, ki stojijo za njima. Naše državno tajništvo je končno priznalo možnost, da je ta domneva pravilna, in poiskalo pot, kako bi se začelo razgovarjati z Rudarsko unijo, ki ni samo gospodarski, ampak tudi politični činilec v Katangi, ki preko nje ne more nihče iti. V ta namen je naprosilo vpokojenega admirala Kirka za posredovanje.

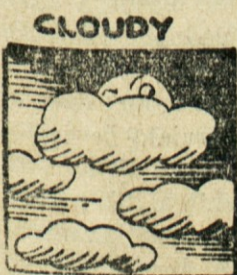
Kirk je bil svoj čas ameriški poslanik v belgijski prestolnici in sedi sedaj tudi v upravah takih podjetij, ki imajo zveze z Rudarsko unijo. Kirk je že začel svoje posredovanje v Belgiji, toda v začetku ni imel uspeha. Neki pametnjakovič v našem državnem tajništvu so namreč ostro napadli poslovno politiko Rudarske unije ravno takrat, ko je tajništvo samo začelo iskati zveze z unijo. Rudarska unija se je radi tega precej razburila in je tudi Kirk ni mogel takoj pomiriti.

Stiki med Kirkom in Unijo niso pretirani. Kirk je še zmeraj optimist in upa na uspeh, ki bi močno vplival na potek političnih dogodkov v Kongu. Ako bi namreč Rudarska unija priporočila Londonu, Parizu in Bruxellesu, kako naj uredijo kongoško republiko, bi bila s tem napovedana pot, kakor priti do kompromisa med centralno kongoško vlado in Katango. To je ravno končni cilj Kirkove akcije.

Hruščev izbral novo taktiko v berlinski krizi?

WASHINGTON, D. C. — Tisti, ki v podrobnostih zasledujejo izjave tovariša Hruščeva o berlinski krizi, mislijo, da se je moskovski diktator odločil za novo taktiko napram Berlinu. Noče ovirati osebnega prometa med Zapadno Nemčijo in zapadnim delom Berlina, pač pa blagovni prevoz.

Na videz se to manj vidi in manj čuti. Prizadeta bodo namreč samo industrijska podjetja in trgovine v svobodnem Berlinu. Industrijske surovine ne bodo več redno dohajale, narejeno blago ne bo več pravočasno prišlo v Zahodno Nemčijo, delavci in uslužbenci bodo postopali po tovarnah in trgovinah, njihova morala bo začela padati. Ravno to hoče Hruščev doseči. Upa, da bo po tej poti kmalu prišel do Berlina.

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno in toplo dopoldne, popoldne hladnejše in možnost dežja ter naletavanja snega. Najvišja temperatura 44.

Novi grobovi

Leopold Furlan st. Včeraj jutraj je po dolgi bolezni umrl v St. Alexis bolnišnici Leopold Furlan st. z 1229 E. 60 St. Delal je v Leece-Neville do upokojitve pred dvema leti. Star je bil 75 let, rojen v Brdih nad Gorico, od koder je prišel pred 58 leti. Zapušča ženo Ano, roj. Prijatelj, doma iz vasi Hojce, fara Sv. Gregor, sinove Leopolda ml., Adolpha in Josepha, hčeri Anno Winter, Emily Kern in devet vnukov. Bil je član Društva sv. Vida št. 25 KSKJ, Društva Slovenec št. 1 SDZ in Sv. Imena pri Sv. Vidu. Pogreb bo v soboto jutraj ob 10:30 iz Zakraskovega pogrebn. zavoda v cerkev sv. Vida ob enajstih, nato na pokopališče Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne ob petih.

Edward Ted Felton

Včeraj jutraj je nenadoma umrl v Euclid-Glenville bolnišnici Edward Ted Felton, star 57 let, z 1139 E. 71 St. Tukaj zapušča ženo Lois, sinova Donald in Richarda, pastorka Harolda in Harry-a Howell in pastorko Margaret Archer. Pogreb bo v soboto zj. ob 9:30 iz Zakraskovega pogrebn. zavoda na pokopališče Highland Park.

Louis Godec

Po dolgi bolezni je umrl v Jennings' Hall domu za ostarele na 10204 Granger Rd. 88 let stari rojak Louis Godec, ome iz Krke na Dolenjskem, od koder je prišel sem pred 65 leti. Zapustil je hčere Josephino Mauer, Anno Rogel in Jennie Herdman, sinova Louisa in Antona, vnuke in pravnuke. Pogreb bo iz Ferfoljevega pogrebn. zavoda jutri, (v petek) jutraj ob 8:30 v cerkev sv. Lovrenca ob devetih, nato na Kalvarijo.

Leo E. Schamadan

Včeraj je nenadno umrl na svojem domu na 17412 Tarrymore Rd. 66 let stari pol. kapet. Leo E. Schamadan. Bil je odlični strellec in je dobil več zlatih odlikovanj. Za zabavo se je ukvarjal s slikanjem. Zapuščil je ženo Ethel, hčer Eileen Hren, sina Leona in 11 vnukov in vnukinj. Bil je v prvi svetovni vojni. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd. v petek ob 9:30 dop. v cerkev Marije Pomočnice na Neff Rd. ob 10:30, nato na All Souls pokopališče.

VSJA TRI DNI PREJ
predno se preselite,
nam pošljite vaš
NOVI in STARI NASLOV

NAČRT FEDERALNE VLADE O ATOMSKIH zakloniščih čakajo hude politične burje

WASHINGTON, D. C. — Federalna uprava še zmeraj ne ve, kako naj bi zagrabila vprašanje o atomskih zakloniščih za civilno prebivalstvo. Zaenkrat zna samo ceniti nevarnost atomskih in vodikovih eksplozij in misli, da je našla odgovor na vprašanje, kakšna naj bodo zaklonišča za prvo silo, dočim si ni na jasnem, kako veliki stroški so zvezani s posameznimi projekti.

Cenitve stroškov se močno razlikujejo od strokovnjakov od strokovnjakov. Vsekakor bi administracija rada začela s sistematično akcijo za zaklonišča in pripravila za Kongres primerno zakonodajo. V Kongresu pa že napovedujejo, da bo zakonodaja naletela na burjo v predstaviškem domu. Tam se bosta namreč pečala z načrtom Kennedyeve administracije dva pododpora, ki si bosta nasprotovala v svojih stališčih. Pododbor kongresnika Thomasa bo proti zakloniščem v sedanji obliki, zato bo poskrbel Thomas, pododbor kongresnika Hollifielda bo pa kritiziral administracijo, da se premalo zanima za vprašanje.

Obstoji nevarnost, da bo zaradi tega zakonodaja obtičala v enem od obeh pododborov. Lahko se pa tudi zgodi, da bo predstaviški dom izbral nov odbor, ki naj obravnava to vprašanje. Zmeda bo torej v vsakem slučaju velika; poznalo se bo tudi tu, da manjka pokojnega Rayburna, ki je znal take zadeve izgladiti.

Sukarno vključil Novo Gvinejo v Indonezijo!

Predsednik Indonezije je nizozemsko Novo Gvinejo proglasil za pokrajino Indonezije, čeprav je še vedno v nizozemski oblasti.

DJAKARTA, Indon. — Predsednik Sukarno je zavrnil nizozemski predlog za pogajanja o nizozemski Novi Gvineji, čeprav je ta opustila vse pogoje, ki jih je prvotno stavila za začetek razgovorov. Nizozemsko Novo Gvinejo je enostavno proglasil za pokrajino Indonezije. Vse kaže, da se je odločil za skorajšnji poskus Novo Gvinejo po zgledu indijskega Nehruja vojaško zasedeti.

Poznavalci indonezijskih oboroženih sil so trdili še pred nekaj dnevi, da bo Sukarno počakal in začel vojaške operacije proti nizozemskemu delu Nove Gvineje, šele kasneje spomladi, ko bo dobil večje količine kupljenega orožja iz komunističnih dežel. Po splošni sodbi vojaških strokovnjakov ima Indonezija na razpolago dovolj sredstev za zavzetje Nove Gvineje, čeprav je naloga zaradi težavnega ozemlja sorazmerno težka.

Nizozemska vlada je umaknila zahtevo, da mora Indonezija pred začetkom razgovorov o Novi Gvineji priznati tej pravico samoodločbe. Pokazala je jasno, da je pripravljena začeti razgovore preko kakšne nepriznane prijateljske države. V Washingtonu, kamor so se Holanci najprej obrnili, se naloge ne marajo lotiti, poskušajo pa pripraviti ZN do tega, da bi jo prevzeli. Glavni tajnik ZN U Thant je poslal obema državam podobne note, v katerih ju poziva, naj se odpovevta vsaki oboroženi akciji, ki bi utegnila ogroziti mir.

Roparske tolpe tudi v komunistični Moskvi!

MOSKVA, ZSSR. — Po poročilu Pravde se je posrečilo policiji prijeti roparsko skupino, ki jo je vodil Igor Desyatkov, graduiranec Moskovskega inženirskega inštituta in Instituta za tuje jezike. Tolpa je izvedla vrsto drznih ropov v stanovanjih, uradih in trgovinah.

Poleg Igorja je bil v tolpi še neki moški, ki je prebil 10 let v ječi, neki zakonski par in neki član Zveze mladih komunistov. Ta je ob nekem ropu izgubil svojo hranilno knjižico, potom katere je nato policija izsledila vso tolpo in jo za Novo leto srečno spravila pod ključ.

Upor v Libanonu ni imel pravega političnega ozadja

BEIRUT, Lib. — Že dve leti vlada v Libanonu političen mir in režim generala Fuada Chahaba se na videz kar dobro drži. V resnici temelji mir samo na zelo rahlem ravnanju med političnimi silami, ki na predstavljata obe skupini prebivalstva, muslimanska in krščanska.

Res je, da se med seboj ne koljeta, toda vsaka postavlja svoje interese nad državne. Zato postane lahko vsak nemir v Libanonu usoden za politično bodočnost dežele. Zadnji upor, ki ga je vlada z lahkoto zatrla, ni imel za seboj posebnega političnega ozadja. Podpiralo ga je samo gibanje "Velika Sirija," ki želi združitev Libanona, Sirije, Jordana in Iraka v eno državo in en narod.

To gibanje nima v Libanonu nobenega političnega vpliva, saj nima niti enega poslanca v parlamentu. Lepo se tudi sliši, da podlačen upor ni nič vplival na odnose med muslimani in kristjani, ki žalibože tudi sedaj niso najboljši.

Z letali v Evropo

Združene države bodo ta mesec prepeljale okoli 6.000 vojakov z vso opremo v Evropo z letali, da preskusijo možnosti nagle okrepitev NATO sil.

WASHINGTON, D. C. — Sredi meseca bo po objavi obrambnega tajništva prepeljanih v Evropo okoli 6.000 mož ameriške armade z vso opremo in oskrbo, s tanki in oklepnimi avtomobili v skupno okoli 100 letalih. Pri prevozu bodo prvič v te namene uporabili tudi 10 jet letal K-135. Skupina je sestavljena iz treh bojnih oddelkov, od katerih eden se bo po vojaških vajah v Evropi vrnil domov, dva bosta pa ostala tam na "razpolago" vrhovnemu poveljniku zavezniških sil v Evropi.

Nekateri bi radi odhod teh oddelkov v Evropo spravili v zvezo z naraščajočo napetostjo okoli Berlina, drugi pa trdijo prav obratno čes, da je bil določen že za lanski maj, pa je bil nato zaradi krize v Laosu odložen. Vse kaže, da skuša armada preiskusiti možnosti naglega prevoza zaključenih bojnih enot z letali na velike razdalje in ugotoviti težave, ki bi nastale pri njihovi oskrbi.

Angleški strokovnjaki prišli v Juž. Vietnam

SAIGON, J. Viet. — Ameriškim vojaškim strokovnjakom se je pridružila v zadnjem času skupina angleških izvedencev za boj proti komunističnim gverilcem. Njihova posebna vrednost je v tem, da imajo obilno skuhajev teh rešitev, saj so organizirali in vodili do uspešnega konca boj proti komunistični gverili na Malaji.

Angleško skupino vodi brig. R. G. K. Thompson, ki je izdelal načrte za boj proti rdeči gverili na Malaji in ga uspešno izvedel.

Londonska vlada o angleških vojaških strokovnjakih v Južnem Vietnamu molči, ker se ne boče zaplesti v debato z opozicijo v parlamentu. V kakem obsegu bodo Angleži sodelovali v boju z rdečo gverilo v Južnem Vietnamu, je še nejasno. Nemara bodo služili le kot strokovnjaki-svetovalci.

KUBA POSTALA OPORIŠČE SOVJETIJE IN KITAJSKE!

Združene države so izdale "belo knjigo," v kateri dokazujejo, da je postala Kuba oporišče sovjetsko-kitajskega komunističnega imperijalizma v Ameriki in predstavlja nevarnost ne samo za to, ampak za ves svobodni svet.

WASHINGTON, D. C. — Boj proti komunistični Kubi je prešel v novo razdobje, ko so to Združene države uradno proglasile za nevarnost svobodnim ameriškim republikam, za oporišče komunističnega imperijalizma na zahodni poluti. V posebni "beli knjigi" so Združene države utemeljile svoje stališče in razkrile, da je postala Castrova Kuba druga najmočnejša vojaška sila v Ameriki, saj ima pod orožjem od 250.000 do 400.000 ljudi. Komunistične sile so ji dobavile tolikšne količine orožja in vojaških potrebščin, da ji to preostaja in ga lahko daje na razpolago uporniškim in revolucionarnim skupinam v drugih državah Latinske Amerike.

"Bela knjiga" obsega 32 strani in so jo Združene države predložile pretekli mesec Medameriškemu mirovnemu odboru, ko se je zbral k proučevanju kršenja človeških pravic na Kubi in podtalnega delovanja kubanske vlade v republikah Latinske Amerike. Knjiga je bila včeraj objavljena in jo bodo razširili po vsej Latinski Ameriki, da javnost pouče o Fidelu Castru in njegovi vladi. Vse to naj služi tudi pripravi za sestanek zunanjih ministrov Organizacije ameriških držav 22. januarja letos v Punta del Este v Urugvaju, kjer bodo razpravljali o nevarnosti, ki jo predstavlja komunistična Kuba za države svobodne Amerike.

Združene države opozarjajo v zbirki dokumentov na vedno tesnejše zveze med Kubo in komunističnim blokom. Kuba pošilja tja večji del svojih proizvodov in kupuje tam svoje potrebščine, od tam je dobila do sedaj orožja in vojaških potrebščin v skupni vrednosti 60 do 100 milijonov dolarjev. Tudi če bi se hotela odtrgati od Sovjetije, Kitajske in njenih satelitov, na kar nihče ne misli, bi ji bilo to pri sedanjem stanju skoraj popolnoma nemogoče, trdi bela knjiga.

Nekateri vodilni člani ameriške politične javnosti so do zadnjega trdili, da Fidel Castro ni komunist, da je le "socialni reformator". Utihnili so šele, ko je Castro sam javno povedal, da je odločen komunist še iz študentovskih let.

Dopisujte! Sporočajte novice iz svojega kraja!

DRUŽINI KENNEDY IN McCORMACK STA prijatelja v Washingtonu, tekmeča v Bostonu

WASHINGTON, D. C. — Boston je znan po tem, da ima nekaj bogatih družin, ki se vsaj par njihovih članov poklicno peča s politikom. Mednje spadajo družine Kennedy in McCormack na demokrati strani in družina Lodge na republikanski. Trenutno je vsa politična pozornost obrnjena na družini Kennedy in McCormack.

V Kennedyjevo družino spada predsednik in par njegovih ožjih sodelavcev, v družino McCormack spada novi predsednik predstavniškega doma in še par drugih družinskih članov, ki imajo manjše politične funkcije. Družini se ne gledata ravno lepo, toda do odkritega boja med njima še ni prišlo. Vsekar predsednik Kennedy ne taj, da ne vidi rad, da je McCormack predsednik predstavniške doma, dočim McCormack

Zadnje vesti

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Kennedy je včeraj na posvetovanju vodnikov narodne obrambe v Palm Beach v Floridi, kjer se trenutno muči, odobril povečanje stalne armade ZDA od 14 na 16 rednih divizij. S tem bo dana možnost odpuštitve dveh divizij narodne garde, ki sta bili lani aktivirani.

SANTO DOMINGO, Dom. rep. — V raznih krajih dežele je prišlo do nemirov in izgrediv, tekom katerih so bile 4 osebe ubite, 7 pa ranjenih.

NEW YORK, N.Y. — Združene države so se sporazumele s Sovjetsko zvezo o obnovi razgovorov o razorožitvi v Zenevi.

WASHINGTON, D. C. — Združene države nameravajo skupno s svojimi zavezniki vplivati na Portugalsko, naj ne izstopa iz Združenih narodov, kot je to včeraj objavil predsednik vlade Salazar.

Kuba protestirala v Washingtonu radi kršitev suverenosti

WASHINGTON, D. C. — Kubanska vlada je uradno protestirala pri vladi Združenih držav zaradi "stotin" kršitev kubanskih teritorialnih voda in zračnega prostora po ameriških ladjah in letalih. Protestno noto je izročil državnemu podtajniku češki poslanik tu Miloslav Ruzek.

Državno tajništvo je obljubilo, da bo pritožbe raziskalo.

gleda velikokrat zelo kritično na Kennedyjeve politične podvige.

V Bostonu bo sedaj prišlo verjetno do odkritega tekmovalstva med obema družinama. Za senatorja v Kongres mislita meda tekmovali na demokrati strani predsednikov brat Edward in McCormackov nečak, ki je tudi Edward. Pravijo, da bi v tekmi pri primarnih volitvah zmagala Kennedyeva družina. Pri končnih volitvah bi pa Kennedy moral tekmovali z republikanskim kandidatom iz družine Lodge. Na republikanski strani bodo namreč zelo verjetno postavili za kandidata sina bivšega senatorja in kandidata za podpredsednika Lodge-a. Kaj bodo v tem slučaju napravili pristaši družine McCormack, se ne ve.

Iz Clevelanda in okolice

Lep napredek
St. Clair Savings—
Znani slovenski denarni zavod St. Clair Savings Association je dosegel z letošnjim letom že nad 50 milijonov dolarjev celotnih sredstev. Po stanju 31. decembra 1961 so znašala vsa sredstva \$50,222,194.62 ali \$6,086,338.42 več kot pred enim letom. Hranilne vloge so v preteklem letu narasle za preko pet milijonov na \$42,642,182.56. Nekake v istem obsegu so porasla tudi posojila na vknjižbe. St. Clair Savings ima tri urade: na 813 E. 185 St., na 6235 St. Clair Ave. in na 25000 Euclid Ave.

Po pismo naj pride—
V upravi lista je pismo za ga. Mario Vert. Piše mu Reza Mačero iz Bogdenje vasi pri Žužemberku.

Novi odbori—
Društvo Ribnica št. 12 SDZ ima za l. 1962 sledeči odbor: predsed. W. Vidmar, podpredsed. F. Virant, taj. J. Ban, 1201 E. 168 St., Cleveland 10, Ohio, tel. IV 1-2246, blag. A. Debelak, zapis. A. Tavzel, nad. odbor: C. Smoltz, Fr. Lunder in S. Perovsek; zastop. za mladino Jean Debelak, zastop. za Klub društven SND na St. Clair Ave. F. Virant, zastop. za let. skup. SND F. Virant, zastop. za SDD na Recher J. Pest in L. Lustig, za Slov. dom za stare J. Ban, zastop. za SNC A. Tavzel. Zdravnik dr. Skur in vsi drugi slov. zdravniki. Društvo zboruje v SND na St. Clair Ave. v sobi št. 4 vsak drugi petek v mesecu ob 7:30 zv.

Društvo Najsv. Imena pri Mariji Vnebovzeti ima za l. 1962 sledeči odbor: duh. vodja Rev. Josip Godina, predsed. Anton Nachtigal, 781 E. 156 St., 1. podpreds. Arthur Eberman, 2. podpreds. Edward Zadnik, 3. podpreds. Zdravko Novak, častni preds. Josip Hovecar, fin. taj. George Basilone, kores. tajnik Frank Znidar, 15606 Holmes Ave., blag. Michael Turpæk, 15930 Whitcomb Rd., maršal Jerry Homar, poročev. v angleškem Anton Nachtigal, poročev. v slovenskem Ernest Terpin, načelnik programov John Petric, načelnik za duhovne vaje John Klodnicki, načelnik kat. akcije John Spilar, načelnik bolniške oskrbe Frank Sluga, načelnik postrežbe zajtrka Rocco LaPenta, načelnik posebnih služajnosti Ray Quade. Skupno obhajilo vsako drugo nedeljo v mesecu pri 8. sv. maši; po maši zajtrk in seja v šolski dvorani. Seja—
Društvo sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ ima nocoj ob sedmih v šoli sv. Vida sejo. Asesment bo tajnica pobirala od petih dalje.

Iz bolnišnice—
Miss Lucille Romich s 16007 Arcade Ave. se je vrnila iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske in darila. Obiski na domu so dobrodošli!

ELISABETHVILLE, Kat. —
Katanška narodna skupščina včeraj ni vzel v pretres dogovora predsednika Katange Čombeja s predsednikom kongoške vlade Adulo, ki sta ga sklenila v Kamini v preteklem mesecu. Napovedujejo, da bo to storila danes in dogovor odobrila.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; -4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 3

Thur., January 4, 1962

Pred novim kongresnim zasedanjem

Prihodnji teden se bo začelo na Kapitolu novo zasedanje našega Kongresa. Minule bodo politične počitnice, ki so trajale nekaj mesecev in ki so jih člani kongresa porabili za živahnejši stik s svojimi volivci, za potovanja v tujini in za zasluženi odmor. Seveda so porabili čas tudi za priprave za letošnje jesenske volitve. Po tradiciji namreč ponovno kandidira 80-85% dosedanjih kongresnikov in senatorjev. Za odmor ni torej ostalo dosti časa. Izjemo delajo senatorji, ki jim letos še ne poteče mandat.

Za domačo politiko so važni vtisi, ki so jih dobili vsi ti politiki v stikih z volivci. Ker jih je veliko prišlo nazaj v Washington že pred prazniki in so si tam izmejevali vtise, se da že sedaj ustvariti približna slika, kaj misli dežela o politiki. Nekateri kongresniki in senatorji obeh strank so o tem že obširneje pisali. Njihovi vtisi so v toliko zanimivi, ker bodo močno vplivali na njihovo delo v Kongresu, tako v debatah kot pri glasovanjih.

Najvažnejši vtis, ki so ga dobili, je naraščajoča popularnost predsednika Kennedyja. Dežela se ne meni preveč za napake, ki jih predsednik očita opoziciji; misli, da na splošno dobro vozi naš narodni čoln. Nesreče v njegovi zunanji politiki ne vznemirjajo dežele. Glavno je, da jo je obvaroval nove vojne nevarnosti in da lahko z zaupanjem gledamo v mirno bodočnost. Da je tako stanje treba plačati z žrtvami v davkih in mobilizaciji, to ljudi ne vznemirja preveč, izvzeti so seveda le tisti, ki jih je mobilizacija osebno zadela, in seveda tudi njihove družine. To bo služilo politikom v Kongresu v opomin, da bo morala biti vsaka opozicija Kennedyevi administraciji dobro utemeljena in lahko razumljiva, drugače bi utegnili udariti nazaj po tistem, ki bo Kennedyja napadal.

Zanimiva je dalje ugotovitev večine politikov, da se volivci bolj zanimajo za zunanjo kot za notranjo politiko. Kubanska polomija jih je nemilo dirnila, toda odgovornost so valili bolj na Kennedyevo administracijo kot nanj, dasi ravno je izrecno izjavil, da sam prevzema nase vso odgovornost. Berlinska kriza je bila predmet splošnega zanimanja, pa tudi povod, da je potek krize preveč zamotan za navadnega človeka, ki ne utegne, da bi se vsak dan brigal za politiko. Kongo in Združeni narodi, to je šele kriza zadnjega časa, ko so člani kongresa že zapustili svoje volivne okraje. Ker tudi ta kriza ne bo pomenila nevarnosti za novo vojno, jo bodo volivci verjetno smatrali kot le povod za pozornejšo branje in nič več. Vsekako bo morala administracija začeti počasi z likvidacijo mobilizacije, to je splošno želja na deželi. Mnogi so seveda zanimajo, kaj bo z Laosom in Vietnamom, toda iz gole radovednosti.

Manj zanimanja je poleti vladalo za notranjo politiko. Je razumljivo. Kongres ni zasedal in tako ni bilo pravega partnerja za odobranje in kritiziranje političnega udejstvovanja Kennedyeve administracije. Pač pa so volivci ostali vsak pri svojem mnenju o tistih zakonih, ki so lani ostali nerešeni: o starostnem zavarovanju, prosveti, podpisanju tujine itd.

Člani Kongresa, ki so potovali v tujino, so dobili seveda tudi svoje vtise o vlogi in uspehih naše zunanje politike. Ne bi mogli reči, da so se v tem pogledu vrnili vsi zadovoljni. Svoje mnenje o naši zunanji politiki imajo posebno ti, ki so iskali zveze s tujimi politikmi brez posredovanja naših diplomatov. Značilno je, da jih letos ni šlo veliko v dežele za železno zaveso. Kar jih je bilo tam, niso odkrili kaj posebnega. Nekateri so pa imeli tudi smolo, da bi obiskali Jugoslavijo. Tito ga ni maral pustiti v deželo. Kennedyeva administracija mora torej računati, da bo v debatah o zunanji politiki naletela na precej kritike. To napoveduje tudi letata našega časopisja o naši zunanji politiki. Koliko bo vse to vplivalo na razpoloženje volivcev, se ne da uganiti.

Prva skrb senatorjev in kongresnikov bo seveda, kdo bo kaj v novem zasedanju. Treba bo dejansko voliti nekaj novih funkcionarjev za kongresna mesta in mesta v republikanskem in demokratskem klubu, ki jih kandidatje ne zasledajo po načelu senijoritete. Že sedaj vlada veliko zanimanje za vsa mesta, ki jih je spraznila naravnost ali po ovinkih smrt bivšega predsednika Sama Rayburna. Koliko se bo v vse to mešala Bela hiša, tega nihče ne ve. Toda tudi brez vmešavanja Bele hiše, se bodo tako demokratje kot republikanci hudo lasali za kulisami, kdo se bo zrinil na to ali ono mesto.

Volitve v odbore bodo glavno opravilo v začetku zasedanja. Med tem bo prišel predsednik s svojimi poročili o stanju unije, o proračunu itd. in ustvaril podlago za redno kongresno delo. Ko bodo člani Kongresa dobili predloge Kennedyeve administracije, jih ne bodo začeli obravnavati z veliko vneto.

Kot vsako leto, se bodo dolgo obirali, predno bodo pljunili v roke. Z zakonodajnim delom ne bodo verjetno začeli

li pred koncem februarja, tako je bilo vsako leto, tako bo tudi letos. Do takrat seveda ne bo Kongres spal. Obravnaval bo take pereče zadeve, kot je poslovni red za senat in odbore predstavnškega doma. Na tem področju se bodo spopadli južnjaki vseh vrst in obeh strank s severnjaki, strankarska pripadnost ne bo igrala velike vloge.

V senatu bodo obravnavali par resolucij, ki so jih senatorji že napovedali. Najkočljivejša bo resolucija senatorja Doddja o Kongu in Združenih narodih, ki jo je senator že napovedal. Seveda se ne bo omejlja samo na Kongo, debata se bo razširila tudi na ZN. Takrat se bo videlo, koliko simpatij še uživa ta organizacija na Kapitolu.

Zaenkrat ne bi mogli reči, da nam bo novo kongresno zasedanje prineslo veliko novega, akoravno bodo včasih debate zelo vroče, pa to spada k volivnemu letu. Stara navada je železna srajca, ta pogovor velja tudi za naš Kongres.

BESEDA IZ NARODA

Ko smo v novem letu 1962

CLEVELAND, O. — Triglav je najvišja gora v starem kraju v Sloveniji, je nekaj simbol slovenstva. Kdorkoli more, se rad v svojem življenju enkrat povzpne na njegov vrh. Dostop je od raznih krajev. Je predmet opevanja; Slovenci se ga spominjajo v pesmi, kakor tudi takrat, ko so dobro razpoloženi, v nekem gotovem zagonu. "Oj Triglav moj dom!" Koliko društev nosi njegovo ime! Na Triglavu in okoli njega se navadno dogodijo tudi izredne vremenske spremembe, na dobro in slabo, na sončno in senčno, deževno in viharno stran. Toda Triglav le ostane simbol, simbol življenja.

Jaz sem ga oblezel skoraj od vseh dostopnih strani. Pod vrhom Triglava sta dve koči, kjer se odpočijejo turisti, potniki življenja, predno naskočijo vrh. Tam je zbrana tudi prijetna družba. Človeku v življenju se pripetijo dogodki, ki dajo misliti in katerih nikdar več ne pozabi. Bilo je ob nekem takem naskoku na Triglav in na vrh Triglava, katerega ne bom nikdar pozabil in kar mi je dalo misliti za zmeraj.

Okrog Triglava je divjala nevihta, bilo je že zvečer, pa smo v koči pod Triglavom premišljevali kaj napraviti. Oskrbnik koč, ki pozna kaprice Triglava v vsakem vremenu, nam je svetoval, da naj še počakamo, ko se nevihta poleže, ko bo morda nastopila megla, pa da se v tej megli povzpemo na vrh in morda doživimo popolnoma jasno nebo. Treba bo iti gori in doli sicer v temi, naj vzamemo luči in da — korajža velja. Sklenjeno — storjeno! Ko sem bil v tej družbi na vrhu, je bilo v resnici najjasnejše nebo, toda posuto s takim milijonskim številom zvezd, da je bilo človeka ob tem pogledu naravnost strah. Mala skupina nas je padla v premišljevanje: če gremo še na višjo goro in doživimo isto jasno nebo, bomo videli vse polno zvezd proti severu in jugu, proti vzhodu in zapadu, in kje se to neha? Kaj pa je naša zemlja? Najmanjši ubogi planet! Teh par kontinentov, ki sestavljajo to ubogo zemljo, ne more v vesoljstvu pomeniti bogve kaj. In kaj naj pomeni ta zemlja v primeru z vesoljstvom? Takrat smo se spomnili na izrek "Ne vemo in ne bomo vedeli." Mi ne poznamo rešitve te uganke, kdo namreč naj bo gospodar, kdo naj dirigira vsa ta števila zvezd na nami, kaj so, saj jih niti nismo poznali.

V nas se je porodil občutek negotovosti, pa tudi ponižnosti. Če bi danes doživel enako svetlo noč na vrhu Triglava, bi si zastavil upravičeno vprašanje, kaj je pravzaprav ta zemlja v primeru z vesoljstvom. Dva ruska letalca sta jo preletela takorekoč mimogrede. Amerika se pripravlja, da jo preleti in če ji uspe, bo to tudi mimogrede. Skoraj ni več vprašanja časa, ne dobrih ur, ko se ta zemlja z zračnim poletom preleti okrog in okrog in kje so fantazije, ki so bile takrat fantazije Francoza Julesa Verneja, da bo mogo-

če priti okrog zemlje v 80 dneh! Občutek ponižnosti! Popolnoma upravičen. In za zaključek: ali bi ta uboga zemlja res ne mogla spoznati samo sebe, pa si v tem majhnem kotku veselstva ne bi mogla najti prijetnega bivanja za razmeroma tako kratko življenje vsakega posameznika.

*

Stari Rimljani so rekli "Nil novi sub sole," po slovensko — Ničesar ni novega pod soncem. Verjetno so skovali ta izraz, ko so sicer priznali spremembe takratnega vsakdanjega življenja, pa vendar sprevideli, da vse te spremembe niso tako važne, da bi bile v primeru z vesoljstvom res nekaj novega. Človek se je radi klimatskih razmer, pa tudi v stopnji napredka kot pravila, kulture in civilizacije, po svoje oblačil. Da ne sežemo predaleč: meščansko-kapitalistična sprememba v človeški družbi na tej zemlji je napravila za nas neke vrste "oblačilno revolucijo". Odkritja novih krajev, kjer so našli začimbe, katere smo uporabljali nato pri pripravljanih naših jedil, da bi bila bolj okusna, so povzročila "malo revolucijo" v našem gospodinjstvu. Toda ali je vse to res nekaj novega pod soncem? Namreč, da bi bilo to nekaj važnega v primeru z vesoljstvom? — Komunistična revolucija je napovedala popolnoma novega človeka: to pa tako v obnašanju, v pogledu na življenje, v pogledu kako bo jedel, kaj bo jedel, kako se bo oblačil, kako se bo razvedril v družbi. Lenin je stalno rabil izraz "nov človek". Če pa opazujemo ljudi, ki živijo pod komunizmom, kakšna je razlika v njihovem obnašanju, jedi in oblačenju, zabavi in družabnosti? Sovjetski zastopniki, ki pridejo v Ameriko, imajo popolnoma isto obleko, nosijo kravate in gre kvečjemu za stvar okusa. Kar se je obneslo v družbi drugod, posnemajo v komunističnih državah. Sovjeti imajo celo tekmo "lepotecv". Komunistični ženski svet uporablja lepotična sredstva prav tako kot meščansko-kapitalistični svet. Kjer se obnesejo in so v modi razni pleksi, postanejo v modi tudi med komunisti. V Sovjetski zvezi so vpeljali "baro", prav tako, kakor jo imamo na primer v Ameriki. In trdijo celo, da imajo Rusi ta način zabave in razvedrila ter uživanja življenja zelo radi! Imeli so torej prav stari Rimljani, ko so nam dali za pot "NIC NOVEGA POD SONCEM".

*

Meni oblast — tebi čast. To je tisti princip, za katerega je šlo in bo šlo vedno. Oblast — kako nekaj sladkega, ker ima tudi vsebino! Za oblast se pulimo, oblast izrabljamo. Postava, zakon je postal prisilna kletka, katero ob prvi najboljši priliki razbije tisti, ki se nahaja v njej, pa jo more, ker ima oblast, moč. V tem stoletju smo imeli nešteto krat priliko opazovati dejanja, ki bi sicer bila proti volji zakonita, mrtve črke, so pa izraz moči tistega, ki jo ima. Nehru v Indiji, da vzamemo samo zadnji dogodek, je pobral tri indij-

ska mesta z okolico, kar vse je bilo čez 450 let v rokah Portugalcev. Meni nič tebi nič, tako so Portugalci izgubili to svojo kolonijo v Indiji. Sicer pa — prvič kolonije itak niso več moderne, drugič, kje na svetu po današnjem pojmu je še ogromni veleposestnik, ki bi na svojem posestvu trpel malega tujca, s katerim ne ve, kam in kako. — Oblast! Nemci so na primer praktično izvajali prav v tem stoletju, vedno in kjerkoli je bila prilika, njihov evangelij, da ima oblast pravico pred postavo, zakonom.

Judje v Izraelu so ugrabili, sodili in obsodili Nemca Eichmanna, ki z državo kot tako Izrael ni imel nikdar nobenega opravka, pač pa z Judi v Evropi. Teh Judov nič ne briga, da so nastopili zoper Eichmanna, ker da se ni držal postav in zakonov v Evropi, čeprav sami nimajo še niti zakona, ki predvideva smrtno kazen z obešenjem, pa so Eichmanna obsodili na smrt z obešenjem. — Tako se razvijajo dogodki na tej ubogi zemlji, o kateri imamo fantazije, da vodi svet.

*

Vse teče, to so rekli stari Grki. Le sprememba — krajša nam čas. Kdo pa ima rad močvirje? Močvirje je kos in sicer prav drobčkan kos na zemlji, kjer se voda ne premika, se ustali in ne daje od sebe nobenega življenja. Močvirje se izogibamo, radi imamo tekočo, bistro vodo, ki prinaša življenje.

V starih in modernih časih so zrastle prislovice, rekli bi pravila, da "zgrabi življenje kot je, napravi ga polnega." Ivana Cankarja vsi poznamo. Mnogi tudi drugega slovenskega pisatelja Franca Meška. Ta je bil čustven, je imel svoj način vpogleda na življenje, ki realnemu Cankarju ni bilo všeč. Ivan Cankar je o njem, kakor o vseh drugih Slovincih, ki imajo in so imeli navado vzdihovati, jokati, predvsem za starimi časi, skoval izraz "solzno-meškobno vzdihovalstvo", katerega je Ivan Cankar odklanjal, ker ga je odklonilo in ga vedno odklanja realno vedno tekočo, vedno spreminjajoče se življenje samo.

Dr. L. C.

Mlado upanje

Cleveland, O. — V nedeljo, 7. januarja, bodo mladi telovadci in telovadkinje pokazali, kaj so se pod vodstvom telovadnega načelnika Janeza Varška naučili. Telovadna akademija želi biti prvi prikaz, da je v naši mladini še dosti tistega duha, ki je bil nekoč doma v naši mladini, ki je prosvetno delo dopolnjevala z vzgojo telesa, z gibi, v katerih je na svoj način tudi skrita lepota in misel.

Pozdraviti je treba načrtno in plemenito delo nekdanjega orlovskega telovadca g. J. Varška. Telovadba je mladim ljudem, ki žele v svojih najlepših letih pokazati svojo moč in spretnost, nujno potrebna, potrebna zlasti v okolju, ko so naši otroci stisnjeni v monotonost mesta. Poleg tega je v Telovadnici zvezi še čudovita prilika, da se naši otroci nauče mnogo slovenskih izrazov, ki smo jih celo mi starejši pozabili.

Če bodo naši otroci znali povezovati kulturno delo z lepoto telesnih gibov, če bodo tudi v telovadbo znali položiti misel in duha, smo lahko prepričani, da bo rod, ki bo zrasel za nami, zdrav, trden, odločen in to je tisto, kar od svojih otrok pričakujemo.

Podprimo delo Telovadne zveze, napore načelnika g. Varška in ljubeznjivo skrb g. kaplana Hobarta, ki poskuša po svojih močeh v mladih ljudeh vzdrževati ljubezen do tistega, kar ni marsikdaj preveč v kot devljemo.

Karel Mauser

Zahvala in praznična voščila p. S. Poderžaj

Cleveland, O. — Gdč. Mariji Hudolin, znani misijonski delavki med nami, je za zadnje praznike poslal slovenski misijonar p. St. Poderžaj, S. J. iz Bengalije v Indiji pismo, iz katerega objavljamo naslednje odstavke:

"Bog Vam plačaj tisočkrat za božični darilni paket in za šene s kartami in časopisi, oktobra poslanega. Lepo prosim, da se v mojem imenu zahvalite tudi vsem tistim dobrim dušam, ki so pomagale kakor koli, in da jim tudi v mojem imenu voščite vsele božične praznike in blagoslovljeno Novo leto, ker pač letos poročila ne bo, ker ni bilo mogoče. Bolezen mi je vzela toliko dragocenega časa, da mi je vse zastalo. No, ne morem se pritoževati, ker na splošno sem vendar porival naprej in ni bilo treba izpreči, tudi ko je bilo najhuje, ne. Naj Vas Bog varuje v 1962! Pri oltarju se Vas hvaležno spominja Stanko Poderžaj, S. J., vdani misijonar."

"Bele podgane" in "črni psi"

Cleveland, O. — Rojaki v Venezi v južni Ameriki izdajajo že 3. leto list z naslovom "Življenje." Prve dni po praznikih smo prejeli decembersko številko. Med novicami, ki smo jih v njej brali, je tudi tale, ki pove mnogo tudi rojakom po ZDA, Kanadi in drugod po svetu, katere v zadnjem času vedno bolj nadlegujejo uradni predstavniki Tutove Jugoslavije:

"Jugoslovanski državni praznik. — Jugoslovansko poslanstvo v Caracacu se je zganilo in skušalo povabiti na praznovanje državnega praznika čini več Jugoslovancev. Od Slovencev so bili povabljeni tudi oni, ki so pred leti ilegalno zapustili državo. Povabljeni sta bila tudi ona slovenska kuhovnika v Caracacu. Cesar so se mnogi bali, se je zgodilo: slavje se je končalo na prav čuden način in dobilo popolno rdečo komunistično barvo, saj so navdušeno prepevali med drugim ono, ki pravi "belih podgan" (domobranci) in "črnih psov" (duhovniki). Hvala Bogu, da nismo prisostvovali! Boli je to, da so mnogi, o katerih bi tega nihče ne pričakoval, morda pod vplivom oblične sli-vovice in podobnih pijač, naselili in peli v istem zboru." J. S.

Oltarno društvo fare Marije Vnebovzele

Cleveland, O. — Članice Oltarnega društva fare Marije Vnebovzele na Holmes Ave. ste vabljene prihodnjo nedeljo k skupnemu sv. obhajilu pri osmi sv. maši, popoldne ob dveh k uri molitve, potem pa na sejo.

Na dnevnem redu seje je letno poročilo, iz katerega boste spoznale, kaj je društvo vse dobrega storilo za cerkev, prav posebno za oltarne potrebe. Nekatero še niste poravnale svojih obvezosti, prosim, da to storite čim prej!

Pričete zjutraj in popoldne, če vam le zdravje dopušča. Za solnce bomo molile, da bi jim Bog skoro vrnil ljubo zdravje.

Pozdravljene in na svidenje!

Mary Izanec.

Po seji filmske slike

Chicago, Ill. — Potom slov. Radio programa sem zvedel, da je v Coloradu umrl bivši Čikan Leo Jurjovec Sr. Zapuščeno in sina Leona, ki je odvelnik. Bil je član več društev, med temi društva sv. Stefana št. 1 KSJ, nadalje je bil predsednik posojilnega društva Slov. dom, sedaj Reliance, in glavni predsednik Zgornje Slovenske Zveze. Doma je bil iz Ljubljane. Njega sem prvič srečal leta 1912 ali 1913 v trgovini njegovega brata Franka na Cermak R. in Wood St. Naj počiva v miru. Poostalim naše sožalje!

Kako so izpadle volitve pri društvu Sv. Stefana, je že poročal Joseph Osterman Jr., zato ne bom poročal o tem. Rešem le, da čaka odbor veliko trdega dela. Predvsem, da napravimo, da bodo naše sice bolj zanimive, da bo boljše udeležba. Za začetek sem jaz začetni obljubil, da bom po prihodnji seji kazal filmske slike. Zatorej, udeležite se prihodnje seje, ki se bo vsilila v soboto, 6. januarja 1962, v navadnih prostorih.

Srečno novo leto vsem-

John Gottlieb.

Potapljači iščejo spomenike Mayev

Ali bodo najdbe v vodnjakih posredovale odgovor na vprašanje, zakaj in kam je izginilo mayevsko ljudstvo?

Iz mračnih globin širokega vodnjaka se prikaže postava s potapljaško masko in z velikimi plavutmi na nogah. Prsti v rokah, kavicah držijo zlate zvončke, jantarne drobce in čudno oblikovane kamnite figure. Obisko, valcem zgodovinskih krajev mayevske kulture in spomenikov preteklosti izginulega ljudstva se pogosto ponujajo takšni prizori, odkar so arheologi mehiškega raziskovalnega društva postavili moderno dvigalo v 40 m globok vodnjak pri Zenotu. Studentje in prostovoljci mehiškega potapljaškega kluba brskajo skoraj vsak dan po blatni brozgi na dnu prastarega vodnjaka.

Zenotski vodnjak, velika naravna cisterna v yukatanskem apnencu, je le kakih dvajset kilometrov vzhodno od slovitega mayevskega templja Chichen Itza. Veljal je za enega svetih krajev kulturno zelo razvitega indijanskega ljudstva, ki je živel v pragozdovih na polotoku Yukatanu v obdobju od osmega do dvanajstega stoletja. O izvoru Mayev znanost še vedno ni povedala dokončne besede, dejstvo je le, da je ljudstvo izginilo brez sledu.

Mayi so zgradili vrsto tempeljskih mest sredi nepretrdnih gozdov, gradili so izvrstne ceste, imeli so velike umetnike in arhitekte, izračunali so najnatančnejše koledar, imeli so dobro organizirano upravo in kralje, seveda pa tudi vrsto demonskih božanstev, ki so jih častili in

IVAN PREGELJ:

Bogovec Jernej

"Lutrovec predrzni, pa tak!"

"Sirovež," se je okrenil bogovec. "Vrni se pa izmeči še vse druge, ki ne sodijo noter."

"Izmeči jih sam, če jih še kaj poznaš," se je porogal cerkovnik. "Mi cerkveni poznamo le še tri in ti si najbolj norški. Jernej Luter, vzdajem ti dobro noč."

"Vzdajem hudiča tvojim in tebi," je zaklical predikant in se opotekel v temo. Stopnja mu je motno jeknila med hišami. Neprijetno doživetje je ubilo vso njegovo srečo. Sovražil je togo. Ni vedel, kam gre. Pa se je ovedel in je videl, da stoji pred lastno hišo. Okno je bilo svetlo. Pogledal je v luč in videl mlado obličje neznanne matere, ki je imela dojenca na rokah. V razbolelo bogovčovo dušo je zarežalo strašno. Sovražil je blazno:

"Prekleta v svoji sreči! Meni in mojim si jo ukradla. Prekleta, kar dojiš! Nenaviden naj vzraste v njem; morilec naj bo tvoj plod in v kolo kakor morilec naj ga vprego."

Šum korakov v bližini ga je vzdramil na pot. V svoji nemoci je trpel in se jadel zaradi Wassermannovega:

"Ščenec z mečem. Takrat ga ni blizu, ko bi mi mogel s stražo sreči."

Dospel je iz mesta. Zadnji krajec je vzel. Iz medle dalje pod žalostno lučjo je brnel daljni zvon. Od Cerkljan, od šenčurja "v polju?" Bogovec je blodno zaklel predse. Potem je rotli:

"Zvezda Pelin, padi z neba, vstani Pokončavec! Mro naj, tonejo naj v ognju. Veliki močero! odprti golt in žrelo. Compelle intrare! (Prisili jih, naj vstopijo (v cerkev)).

Vstopijo naj! Compelle! Mene so vrgli, iz cerkve in hiše..." Pomiloval je svojo lastno strastno besedo:

"Sovražim z besedo. Norski sem. Kletev pade na kolnočega. Z ognjem bi sovražil. Podtaknil bom v strehe, jutri za šepanje, ko bodo spali..."

Dospel je na Prevalje in je padal ob koreninah, ki so grabile čez pot. Pred očmi se mu je meglilo. Bil je truden. Stopil je v polje. Megla je legala nanj. Od vzhoda pod mesečino je vstajala kopenasto. Mrzlo, strupeno je udarilo v obraz. Šel je v zime in tegobo. Zaprl je oči, da ne bi ne videl ne slišal ne prišel.

"Jašeš, hudič. Jaši! Jaši do konca!"

Udaril je trdo s telesom ob drevo in je videl, da je zadel v les, ki so ga molile otročnice. Belo je kričalo razpeto telo na križu.

"Compelle," se je vnelo blazno v bogovca; "izvrgli so me iz cerkve, iz hiše."

Zahropel je besno. Strašna sla je rastla v njem. Dvignil je roko:

"Ali si? Snemi se s križa. Znamenje dam. Vsaj kapljo krvi potoči! Ne daš znamenja? Ne zakrvariš? Teslo zlo dejsko! Malikovsky lotric! Kakor so meni storili, bom storil tebi, S križa, s križa!"

Vzpel se je ob križu navzgor. Z obema rokama je prijel za bledi lik razpetega in potegnili. Zastokalo je v lesu in se zazibalo. Les v dlaneh je vzdržal, a v ramenih, kjer je vezal lim, so se vdale roke in zanihale strahotno. Bolna blaznost je omamila predikanta. Sikal je in sopihal besno:

"Hie Baert! S križa, nenaviden! Zobj za zob! Za sina, za stražarja v cerkvi, za lotrico v moji hiši, za Jezabelo..."

Trpko je ječalo v lesu. Beli

lik se je nagibal. Potem je zahreščalo v stopalih in se snelo in ležalo okrnjeno na zemlji... Otročnice bodo pogledovale v križ za belim Svetim in ne bo sijalo...

Bogovec se je zavedel pred Brdom. Mirno se je karal: "Norstvo hlapčičev. Za šolsko grajo trgajo knjige in režejo nasade. Hie Baert! Schelm, arger Schelm!" (Pobalin, grdi pobalin)!

Čez polje je potegnil veter. Zajokalo je iz nevidnega. Do kosti je premrazilo bogovca. Prečudno se je zgrozil. Pokljukal je na grajska vrata, strastno, nepočakano. Grajski psi so se zbudili.

Vratar, ki je spazil bogovca, se je odmaknil od line in zopet legel.

"Bogovec, kljukaj! Saj se bom predramil. Kljukaj in išči. Saj je pisano tako, da boš našel in se ti bo odprlo."

Bogovec je klical in kljukal v drugo, tretje...

Potem je motno zahrepenel po nekakem svinjaku, daleč za lesovi, na Beli pri nečedni ženski. Odločil se je na pot mimo ribnika do treh brez in čez breg. Pred dvanajstimi urami je šel prvič tisto pot.

"Grem," je vzrzel; "ti pa jaši, jaši, nenaviden, Prekleti, krgavi v mlamolu temnic!"

Kljukanje novega prihode (Prisleč) ga je pozvalo nazaj. Človek z dvema konjema je stal pred vrati. Ko je zagledal bogovca, je vzkliknil:

"Slab gospod, če se je po tebi vrgel. Od zunaj paziš na vhod."

"Priatelj," je rekel bogovec, "za dne bi bil prišel. Ponoči nimajo navade odpirati."

"Tolkel bom tako dolgo, da vzbudim še uro, ki je zastala," je menil odločno tujec. Ko je sunil s tolkačem, je rekel:

"Praviš, za dne da bi prišel. Saj bi, če bi še smrt povedala, kdaj pride."

Bogovec je poslušnil.

"Ali iščeš morda predikanta? Ne tolči, ni ga notri."

"Hudič ima svoje prste vmes. Odkdaj ga pa ni več?" je vprašal tujec.

"Bil je notri, pa mu kakor tebi ne odpro," je odvrnil bogovec.

"Prav," je zinil mirno prihoda. "Ti si! Kar na konja boš sedel. Mudi se."

Segel je z roko po bogovcu, kakor da se boji, da bi mu pobegnil. Nejevoljno je rekel bogovec:

"Loških hlapcev navado imaš. Povej vsaj, kam se mu-di!"

"Do Poljan bova jahala," je rekel tujec.

"Pa kdo umira?"

"Dietrich."

"Ne poznam ga."

"Pa te on pozna. Sedi!"

Dvignil je bogovca v sedlo. "Truden in bolan sem, s konja bom padel," je vzdihnil bogovec. Prihoda je molče spodbodel.

"Kako pa leži za smrt?" je zaklical bogovec.

"Bodilj ga duši," je odvrnil kratko hlapec iz Poljan.

Noč pred jezdecema se je vedno obl megla. Ko sta vžšla pod Kranjem čez Savo, sta bredla kakor v dim...

Na šepanje jutro pred zoro sta vstala dva človeka na božjo pot k svetemu Štefanu na Suhi, da bi darovala, ljubila božjo mizico in nesla leseno živinče krog oltarja. Prvi romar je bil kmet Špan z Mlake. Tisti, ki je bil za ženo postavil pod Brdom razpelo otročnic.

(Dolge prihodnjice)

Katoliški škofje o položaju kat. Cerkve v Jugoslaviji

(Nadaljevanje)

8. Prav tako je nujno, da se vrnejo Cerkvi v svobodno uporabo poslopja za stanovanje duhovnikov, kanonikov in škofov, poleg tega sploh vsa poslopja, ki so bila last Cerkve pred podržavljenjem.

9. Nujna potreba je, da se predrugači zakon, ki govori o nacionalizaciji in konfiskaciji najetih poslopij in stavbenih zemljišč; mora se namreč preprečiti nacionalizacija in konfiskacija cerkvenih stavb in šolskih poslopij, semenišč in domov za nastanjenje duhovnikov. Ako se Cerkvi takla poslopja odvzamejo, kako naj obstaja in vrši svojo nalogo? Torej moramo na mestu krepko poudariti, da se Cerkve ne bo nikdar odpovedala lastništvu in pravici do rabe konfisciranih cerkva in drugih poslopij.

10. Cerkve čuti dolžnost, da zahteva brezpogojno vrnitev vseh poslopij, kjer se je opravljala božja služba pred konfiskacijo. Nekatere cerkve, kapele in molitnice je država konfiscirala brez pristanka Cerkve in dogovora z njo. Morajo torej priti nazaj v roke Cerkve!

11. Cerkve tudi zahteva, da se ji dovoli staviti nove cerkve in stanovanja za duhovnike, pa tudi popravljati in razširjevati obstoječe. Civilne oblasti bi morale iti na roko in se ravnati do danih zakonih, ko gre za izvajanje omenjenih načrtov.

12. Pokopališča se morajo razdeliti v sekcije in priznane veroizpovedi morajo dobiti na njih lastne oddelke. Duhovniki morajo imeti prost vstop na pokopališča in opraviti predpisane obrede ob pogrebi svojih vernikov. Prav tako jim mora zakon garantirati, da v pokopaliških kapelah svobodno opravljajo svojo božjo službo.

13. Država je Cerkvi vzela pravico voditi matične knjige o rojstvih, porokah in smrtih, dotedanje knjige jim je pa pobrala. Omenjene knjige in dokumenti so last Cerkve. Zato jih mora država vrniti Cerkvi, vrniti tudi pravico, da Cerkve izdaja veljavne tozadavne izkaze v svrhu verske uporabe.

14. Škofje bi želeli, da imajo dijaki, ki se pripravljajo na duhovniški stan, pravico uporabljati državna transportna sredstva, pa tudi zdravniško in bolniško oskrbo tako kot je preskrbljeno za ostale dijake. Saj velika večina dijakov, ki žele postati duhovniki, prihaja iz siromašnih družin. Prav tako bi bili škofje državi hvaležni, če bi njihovi dijaki uživali enake predprave v zadevi vojaške službe, kot jih uživajo dijaki v državnih šolah.

15. Tisk je dandanes vsakda-

nič več kot prav bi bilo, da bi tudi duhovniki in verniki dobivali dovoljenje za potovanje v inozemstvo brez težav, ako želijo romati v Rim, Jeruzalem. Lurd, ali pa k velikim verskim manifestacijam, kot je n. pr. Evharističen kongres. To bi napravilo vsepovsod najboljši vtis. Ko pošiljamo vladi to spomenico z vsemi njenimi predlogi in nasveti, nas pri tem vodi iskreno prepričanje, da s tem korakom napravljamo veliko uslugo tako Cerkvi kot državi. Kot lojalni sinovi Cerkve in države trdno upamo, da bo naša spomenica ugodno sprejeta in jo bodo poklicane oblasti premislile z enako lojalnostjo, kot jo mi odpošiljamo.

(Konec)

Kitajec izdelal novo vatiškansko znamko

RIM, It. — Prvič, kar pomnijo, je izdelal Kitajec. Luka Ch'en, vzorec za vatiškansko znamko. Kristus na njej ima izrazite orientalske poteze.

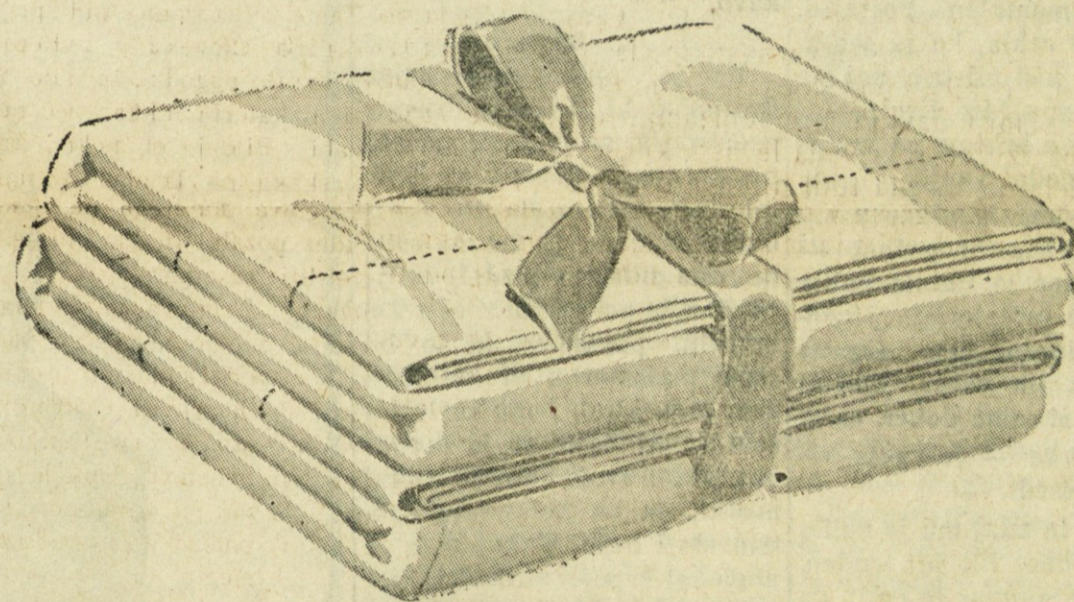
Katoliška cerkev kaže javno vedno znova, da ne pozna nobene razlike med človeškimi rasami. V njenih očeh smo vsi ljudje enaki, vsi odrešeni z Gospodovo smrtjo na križu.

EAGLE ZNAMKE POMENIJO ŠE VEČJE PRIHRANKE

the **MAY** cos (4) **BASEMENT** stores

DOWNTOWN - HEIGHTS - PARMATOWN - SOUTHGATE

JANUARSKA BELA RAZPRODAJA

Hranite! Napolnite Vašo posteljninsko omaro s slovitimi

Cannon
RJUHAMI

1.79

Vsepovsod slovitosti kakovosti

sedaj po nizkih razprodajnih cenah!

72x108", 81x99" ali

ozke prirojene muslinaste rjuhe

81 x 108" ali široke prirojene	1.99
90 x 108"	2.49
42 x 36" blazinske prevleke	49c
45 x 36" blazinske prevleke	59c

"Cannon" bele bombažaste muslinske rjuhe po ceni, ki vam bo omogočila napolniti vaše omare po resničnih prihrankih! Znano je, da "Cannon" rjuhe obdrže svojo obliko in trajno lepoto skozi ponovno pranje. Prvovrstna kakovost po dosegljivih cenah.

"Cannon" kopalne brisače

Izbrane drugovrstne brisače iz "Cannon" Deluxe kakovosti v pripravnih velikih merah. Mehke, lepe in močne v raznih barvah in vzorcih.

\$1

Fino platno za brisalke

Cisto platno, vpojilive, prvovrstne kakovosti, živi progasti vzorci. Odlično blago za kuhinjske brisalke.

29c

Sprejemamo pisma in telefonična naročila v vrednost \$2 ali več — CH 1-3070
Kletni domačinski oddelek, The May Company, vse 4 May trgovine

KIPAR PRI DELU — Kipar Melvin Freitas se je lotil izrezovanja Tiki-božanstva, kot ga poznajo v Polineziji, z ene izmed palm na Long Beach v Kaliforniji.

MALI OGLASI

Stanovanje se odda

Lepo štirisobno stanovanje s kopalnico se odda na 1233 E. 58 St. Vprašati na istem naslovu od polodne do osmih zvečer.

—(4)

Poštenega najditelja

poročnega prstana s pritrjeno svetinjo sv. Duha, zgubljenega 15. novembra v bližini cerkve sv. Vida, lepo prosim, da ga proti nagradi vrne in pokliče: IV 1-4039.

(5)

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt
15425 Waterloo Rd. IV 1-2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

MARY A. SVETEK

POGREBNI ZAVOD — KE 1 - 3177

Popolno pogrebno službo vršimo sedaj iz Grdinovega pogreb. zavoda na LAKE SHORE Blvd.

Na razpolago smo vam podnevi in ponoči...

Samo Telefonirajte!

Urad pa imamo sedaj na 472 East 152 St.

in to v torek in četrtek od 2. do 7. ure popoldne, druge dneve pa po dogovoru.

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

III. del.

— Ali je Nataša umrla v tej sobi, Blaž? — je rekla. Ko se je za spoznanje obrnila, je videla, da stoji bled za njo. Nato se je naglo sklonil mimo nje, tako, da je trdo zadel ob njene prsi, zgrabil za kljuko in zaprl vrata. Obstala sta v mračnem predprostorčku, zakaj med vrati Blaževe sobe in nekdanje skupne spalnice, je bila vzdana omara, kjer je Nataša hranila svoje obleke. Bila je v zadregi.

— Moj bog, Blaž, hotela sem le videti... —

— Ali sem te močno udaril? — je hropil.

— Surov postajaš v svojem čudaštvu, moj dragi — je rekla užaljeno. — Nikoli še nisem bila v tvoji vili in spodobilo bi se, da bi mi razkazal... —

— Vse si lahko ogledaš, Vali, toda... Gledal jo je preteče, skoraj sovražno. — Čuješ, samo ta prostor pusti pri miru. V njem je Nataša umrla in v njem... —

Sapa mu je piskala skozi nos.

— Oprosti, nisem mislila, da ti toliko pomeni. —

Počasi je odhajala nazaj proti zofi in Bregar je zaprl še druga vrata.

— Sentimentalen postajaš, Blaž — je rekla, ko je sedla. — Včasih nisi bil tak, zdi se mi, da ti popuščajo živci. —

Slonel je s hrbtom na vratih in mrtvo gledal vanjo.

— V nečem je nisem razumel — je šepetal počasi. — Nazadnje me je ljubila kakor žene, ki ne pričakujejo povračila, ki ljubijo celo, čeprav slutijo, da jih varaš. Dovolj jim je, da si samo dober. —

— Pusti to — je rekla. — Pusti in prisedi. —

Sedel je in zdaj mu je nalila kozareček ona. Bil je truden, vznemirjen, vendar je čutil, da v prostoru visi zanika iz preteklosti, da nevidno kroži visoko pod stropom in se zvija kakor kača. Valenka je komodno zleknjena sedela ob njem in čeprav ni gledal naravnost vanjo, je videl, da si odpenja gornji gumb pri bluzi.

— Strašno sem truden — je rekel nenadoma s hripavim glasom. Porinil je kozareček od sebe, da je padel po tasi. — Pospremim te do doma, v temi zdaj ne moreš sama po cesti.

Gledal je njene našobljene ustnice in čudno trepetanje v očeh. Vstajala je, z roko počasi drsela po vratu in ko so se ji prsti ustavili na začetku dvignjenih prsi, se naglo obr-

nila in segla po plašču. Pomagal ji je.

Ni ga vabila v svoje stanovanje, ko sta se ustavila pred vrati. Na odprtih durih je s čudnim izrazom gledala vanj. Vedel je, da je razočarana. Zdaj je moral nekaj reči.

— Vseeno sem vesel, da si prišla, Vali — je rekel. — Ne koč... —

V njenih očeh je bil porogljiv prezir.

— Hvala — je slovnkil. Obrnil se je in v istem hipu je porinila vrata. Še preden se je slekla, je poklicala Sašo.

— Si bila torej pri njem? —

— Bila — je sikhnila. — Skoraj se mi zdi, da me je sprejel poniževalno. Malo manj, da mi pred nosom ni zaprl vrata. —

— Smešno je zažvižgal.

— Deprimiran je, strašno potrt. —

— Kakor po načrtu — je rekel Saša na oni strani. — Deprimiran človek naredi napako tam, kjer bi jo sicer nikoli ne naredil. Prepričan sem, da dolgo ne bo vzdržal. —

Ko je odločila slušalko, je še vedno gledala nekam predse. Nato si je nataknila copate in si odšla napraviti močno, črno kavo.

63

Ko je stopil v malo sejno dvorano, ki je bila v drugem nadstropju, se je prvič počutil nesigurnega. Čeprav ni hotel nikogar videti in je skušal vzbuditi vtis, da je ženino smrt že zmagoslavno prešel, se je vendar že pri vratih ujel z Želakovim pogledom, ki je bil sicer malomaren in brezizrazen, toda kljub temu skrival v sebi nekaj, česar se je Bregar bal. Proti svoji volji je moral misliti, da za Želakovim hrbtom stoji Saša. Takoj nato je pogledal k posebni mizici, kjer je že sedela Lidija. Ni se premaknila, trdo, negibno je bila sklonjena nad papirji in mapami in njen obraz je bil nemara zavoljo sonca, ki je v poševni črti prihajal do nje, bled

1878 — 1960

V blag spomin

DRUGE OBLETNICE SMRTI
LJUBLJENE SOPROGE, MATERE
IN STARE MATERE

Mary Rantt

ki je preminula 4. januarja 1960

Minilo je že leta dva, odkar si zapustila nas! Kako je žalostno in dolga, ker Te več med nami ni!

Sonce naj na trato sije, kjer počivaš draga Ti, duša Tvoja pa naj srečo uživa, tam v rajski večnosti.

Zalujoci:

SOPROG, HČERKE, ZET,
VNUKI, VNUKINJE

Cleveland, O., 4. jan. 1962.

in prepaden.

Na vsak način se je loteval neka bolezen, je pomislil, ko je koračil k svojemu stolu. Njena zaprtost in plašnost imata v nečem svoj vzrok.

Čeprav se je za sejo dobro pripravil, je bil trdno odločen, da bo napravil vtis kakor da mu je vseeno, če ga to leto pošljejo v Avstrijo ali ne. Sicer bi se zavoljo tega znali vsi narčti v temelju spremeniti, toda stvar je treba natančno premisliti, zakaj tudi vila predstavlja vrednost, ki jo ne more kar tako spustiti iz računov.

Ko je stal ob svojem stolu, je imel neprijeten občutek, da vsi vidijo vanj, da ga je samotna napravila steklenega, prozornega, da vsak lahko vidi bitje njegovega srca in vsako njegovo misel.

Seja se je pričela z vprašanjem deficitne podružnice na Jesenicah. Bilo je to vprašanje, ki so se mu dolgo izmikali, zakaj nihče ni upal dregniti vanj zavoljo direktorja, ki je bil v partiji trdno zasidran, čeprav je prilezel na direktorsko mesto z nedokončano trgovsko šolo. Vendar je bilo že splošno skrito mnenje, da bi podružnica ne mogla biti deficitna, če bi bilo z upravo vse v redu. Tik pred razde-

litvijo novih mest, je direktor nenadoma odstopil in stvar je nazadnje prišla tako daleč, da je vanj vtaknila prste komisija za gospodarski kriminal. V štirinajstih dneh je bila zadeva jasna. Podjetje je bilo ogo-ljufano za dobrih tristo tisoč dinarjev.

Seja zdaj je morala potrditi novega direktorja, ki ni bil v partiji. Bregar je nenadoma čutil prijetno uteho. Čas neustojljive pometa z nezmožnimi ljudi, ki jih je desletje držala na vrhu samo politična zgrajenost. In ko je počasi drsel s pogledom po tovariših, je videl v vsakem tih odpor, ki pa ga vendarle nihče ni upal odkrito pokazati.

Proti novemu direktorju sta glasovala samo dva: Lesjak in Ribnikar.

Nato je Želak prebral pri- tožbo upravnika domačega skladišča. Stréha nad prizidanim delom skladišča je pokvarjena in kljub mnogim pritožbam, se do danes še ni ničesar ukrenilo. Ker je pozimi za-

makalo, je v skladišču na konfekciji najmanj za osemdeset tisoč dinarjev škode.

Zadolžili so tovariša Lesjaka, da zadevo uredi.

Zadnja točka na seji je bil razgovor o nakupu boljše konfekcije v Avstriji in kdo naj pojde to leto. Bregar se je naslonil nazaj in malomarno gledal proti Želaku. Želakove oči so mirne, prebrisane in Bregar ima občutek, da edina vesta v vsej tej družini, kaj hočeta. Vsi ostali so samo lutke, kilmavci, ponižni hlapci.

Ko je Želak začel govoriti, je Bregar spustil roke na mizo in gledal v Lidijo, ki je stenografirala. Bila je mrtvaško blede.

— Vsi vemo, da je tovariša Bregarja zadela huda nesreča in priliko imamo, da pokažemo zaupanje v njegovo dose-danje delo s tem, da ga tudi to leto delegiramo in mu poverimo skrb za nakup. Osebnost se mi zdi, da bi mu pot v Avstrijo vsaj za nekaj dni olajšala morečo samoto in... —

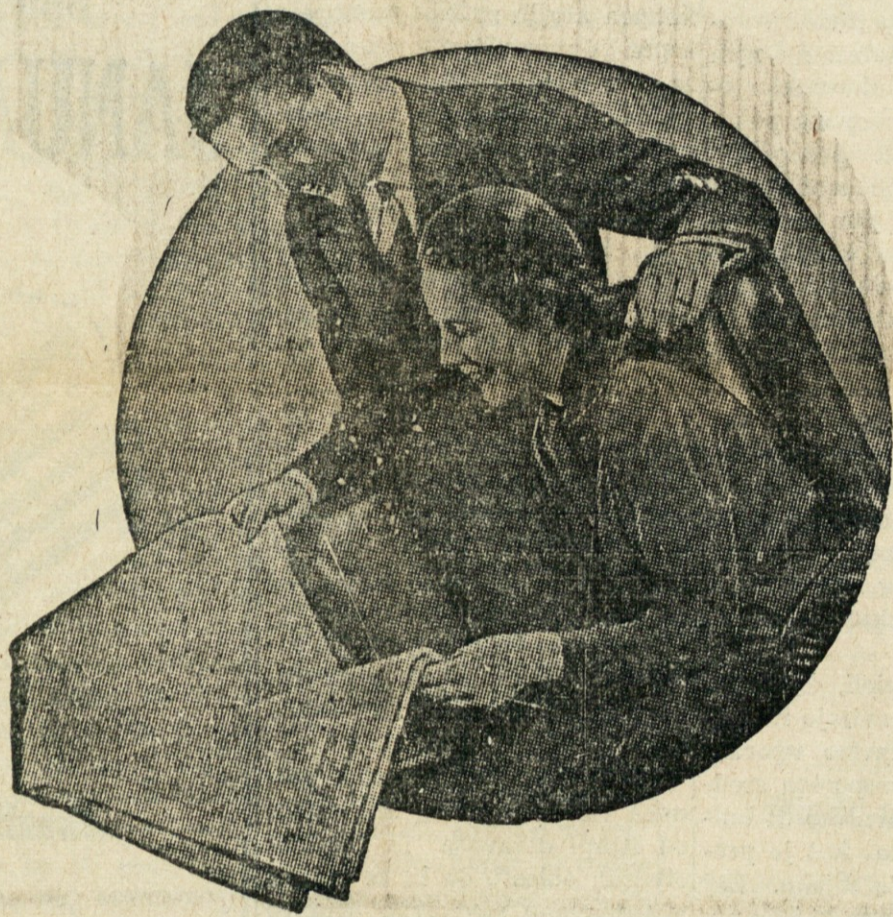
EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očiščene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-6187

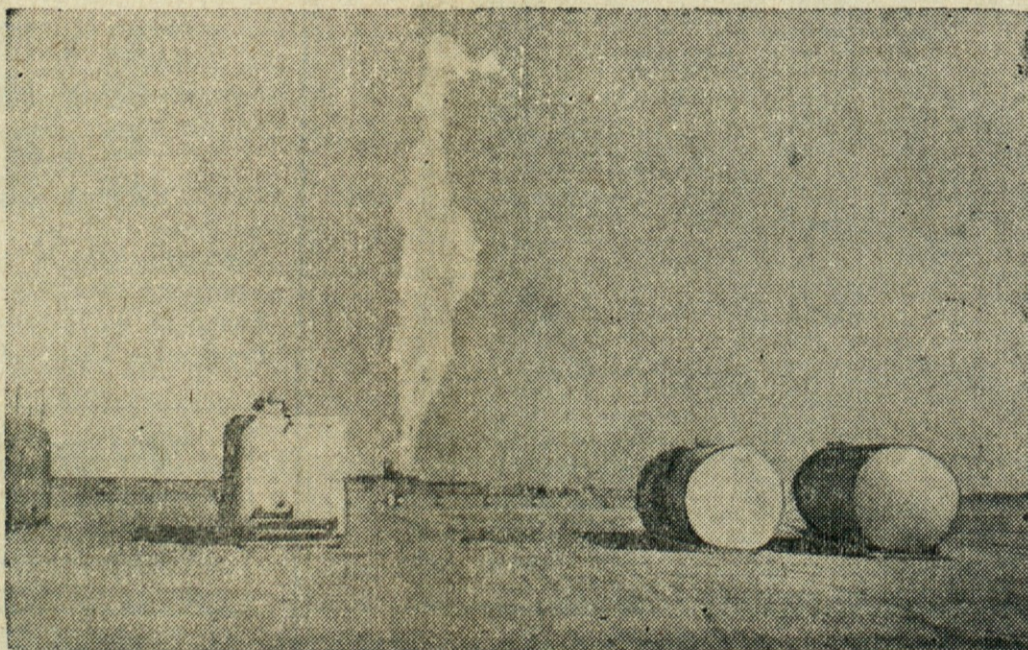

“Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!”

“Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev.”

“Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti.”

“Zato vsak dan pregledajva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovci, ki oglašujejo v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva.”

OGENJ V SAHARI — Ko se je vnel vrelec plina pri Gassi-Touil v Alžiriji, je žvig-nil plamen nad 500 čevljev visoko. Vzelo je več kot teden dni, predno so ogenj kadušili.

Ni ga več poslušal, gledal je kdo drugi — je rekel odsotno in gledal naravnost proti Lidiji. — Nazadnje, povsod je tak, da za nakup odgovarjata vsaj dva člana iz glavne uprave. —

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v “Amer. Domovini”

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdicott 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

GRDINA POGREBNI ZAVOD

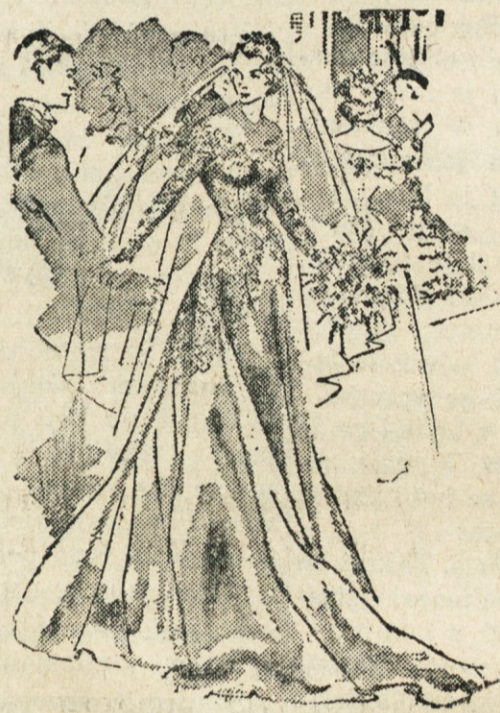
1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HEnderson 1-2088

KEnmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znance, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovjših katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

V PRIJETNI DRUŽBI — Maurice Chevalier, znani francoski igravec, ob prihodu v New York, kjer bo nastopal na Broadwayu. Uslužbenki letalske družbe sta ga nad vse prijazno sprejeli, kot kaže slika.

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

BAKERY — BY OWNER

Well estab. 6 rms. liv. qtrs. Priced for quick sale at \$4,000. Must see to apprec. 4416 W. Diversey. BE 7-0148. (3)

BAKERY — BY OWNER

Estab. 32 yrs. incl. 2 story brk. bldg. Must sell due to partner lvg. for Fla. Best offer for quick sale. Ideal loc. 1942 S. Cicero Ave. OL. 2-3598. (4)

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER — OAK LAWN

Beaut. 6 rm. 3 bdrm. brk. Lge. lot. Gas ht. 1½ tile baths. 2 frpls. Attic, full bsmt. S & S. Nr. schls., shopg. & transp. Immed. poss. 9609 S. 51st Ave. Call after 7 p.m. NE. 6-0492. (4)